

Mijn column nummer 190

Hoezo spoedeisend?

Dertig jaar geleden werkte ik in Suriname, bij de Dienst Bodemkartering. Het was mijn taak om de bodem van stukken oerwoud in kaart te brengen. Ik was uitgezonden door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

De procedure om mij aan te stellen liep niet bepaald soepel. Tijdens een gesprek in Den Haag werd duidelijk hoe dat kwam. Mijn dossier zat in de map 'spoedgevallen' en daar zat eigenlijk alles in. De oplossing was eenvoudig. Mijn dossier werd verhuisd naar de map 'echte spoedgevallen' en daarna liep alles vlot.

Iets soortgelijks maakte ik mee bij de provincie Gelderland. Ik maakte kennis met de spoedsticker. Als je haast had met een uitgaande brief, dan plakte je er een rode sticker op. De brief viel dan extra op en kreeg een voorkeursbehandeling bij het zetten van medeparafen. Omdat vrijwel elke ambtenaar op elke brief een spoedsticker plakte, had dit geen enkele functie meer. Dus plakte je er drie stickers op. En als er echt sprake was van spoed, dan ging je al wandelend door het provinciehuis alle parafen verzamelen.

In het begin van de bodemsaneringsoperatie moesten alle gevallen van ernstige bodemverontreiniging worden gesaneerd. Dat werden er al snel te veel. Daarom moest later alleen worden gesaneerd als niet alleen sprake was van ernst, maar ook van urgentie. Burgers werden met deze termen massaal op het verkeerde been gezet. Dat gold vooral als ernst en urgentie werden gekoppeld aan een planning voor een sanering na tien jaar. De term urgent saneren werd daarom vervangen door de term met spoed saneren.

Ik hoor tegenwoordig veel mensen de term spoedeisende sanering gebruiken. Het woord spoed gecombineerd met het woord eisend zet burgers wederom massaal op het verkeerde been. Johan van der Gun wees mij daar op en hij heeft gelijk. Mevrouw Edelman vindt spoedeisend erger klinken dan spoed en zelfs erger dan urgent. En daarmee zijn we dus verder van huis dan ooit.

De oplossing is wederom eenvoudig. Wij gaan ons taalgebruik saneren en vermijden voortaan het woord spoedeisend.